

Eżami tà Nofs is-Sena 2011

Is-Sitt Sena

MALTI

Hin: Siegħa u kwart

Isem u Kunjom _____ Klassi _____

Għall-istudent/a

- **Aqra sew dan li ġej.**
- Ikteb l-isem u l-kunjom u l-isem tal-klassi.
- Qabel tikteb it-tweġiba, ifhem sewwa l-mistoqsija.
- Jekk ma tkunx taf tagħti xi tweġiba, ħalliha vojta u kompli l-oħrajn, imbagħad erġa ppruvaha fl-aħħar.
- Jekk tieħu żball, ingassah pulit u erġa' ikteb.
- Meta tlesti, irrevedi l-karta kollha mill-bidu biex tirranġa xi żbalji li jista' jkollok.

Aqra sewwa s-silta:

In-Nannu Salvu

Il-hin tas-sajf kien spicċa, u n-nannu Salvu reggà l-arlogg siegħa lura. Billi sebah il-Hadd u l-lejl twal b'siegħha, setà jorqod siegħa żejda kieku ried, imma ma damx aktar min-nofs siegħa. In-nannu Salvu minn ċkunitu kien bieżel kważi żżejjed. Kien imur jistrieh, wara li ma kienx jiflāh joqghod aktar fuq riġlejħ. Mhux għax kien jagħmel tajjeb għal saħħtu, imma hekk kien in-natural tiegħu. (par 1)

Malli jistenbaħ u l-iżveljarin idoqq il-ħamsa u nofs, ikun pront it-tajjär il-friex minn fuqu, u jieħu doċċa bl-ilma kiesah. L-ilma kiesah kien **najjal lu n-nghas mill-ewwel,** hekk kien iġħid. (par 2)

Wara jpoggi l-istanjata tal-kafé fuq il-kuciniera ta' bi tnejn, jitfà mgħarfa jew tnejn kafé tal-užin, żewġ imsiemer tal-qronfol, biċċa qoxra tà larinġa jew tal-mandolina, u erhi r-riħa tal-kafé tan-nannu Salvu tfewwaħ id-dar u taqsamlek qalbek. (par 3)

In-nannu Salvu issa kellu tnejn u sebghin sena. B'danakollu baqà jinteressa ruħu f'kollox. Ir-radju ma kien jagħlqu qatt għax dejjem kien jitgħallek xi haġa gdida mill-programmi sakemm isaqqi l-qsari jew jagħti kinsa qabel jitlaq lejn ir-razzett tiegħu li kien għaxar minuti mixi bogħod minn daru. (par 4)

Martu Rożina kienet ilha mejta għaxar snin. Dara jmidd idu għax-xogħol tad-dar. Sadanittant il-fatt li kien ikollu x'jagħmel, il-ġurnata ma kienx jaraha għaddejja. Imma hej il-vojt tagħha ma kien jistà jimli b'xejn. In-nannu salvu u n-nanna Rożina kienet jinhabbu tassew. (par 5)

Wara li mietet martu, in-nannu Salvu kien ghoddru wasal biex inehħi r-razzett bl-annimali li kien fi. Beżà li ma kienx se jlahhaq mad-dar u mar-razzett. Imma r-razzett kien ifakkru fis-snin l-imghoddija, kemm kien iġħannilha fuq il-kitarra, u Rożina kienet twieġbu spiritu pront, b'xi taqbila li tiġiha f'moħħha dak il-hin. (par 6)

(addattata minn *Is-Sinjorina Anna* kitba ta' *Mary Puli*)

A. Aqra, ifhem u wiegeb dawn il-mistoqsijiet dwar is-silta li qrajt:

1. X'għamel in-Nannu Salvu meta spiċċa l-ħin tas-sajf?

2. Fi x'ħin kien iqum filgħodu?

3. X'kien jagħmel malli jqum?

4. X'kien jitfagħlu l-kafè?

5. Veru li kien jiġi interessu ruħu f'kollox? Kif taf dan?

6. X'kien jagħmel qabel jitlaq lejn ir-razzett?

7. Għaliex il-ġurnata ma kienx jaraha għaddejja?

8. Kif nafu li Salvu kien iħobbha ħafna lil martu Rożina?

9. Għaliex baqà jżomm ir-razzett?

10. Kif taf li Salvu u Rożina kienu dilettanti tal-ghanġa?

(10 marki)

11. Sib kelma jew fraži li jfissru:

1. karattru (par. 1) _____
2. iqum (par.2) _____
3. nuqqas (par.5) _____
4. kif thoss (par.6) _____

(4 marki)

12. Fisser

1. tfewwaħ (par 3) _____
2. taqsamlek qalbek (par 3) _____
3. ineħħi r-razzett (par 6) _____

(3 marki)

Aħseb u ikteb.

In-nannu Salvu kien għadu juža l-istanjata u l-kuċiniera.

Kieku kellek tipprepara t-te jew il-kafè għalik jew għal ġaddiehor x'tuża llum? X'tagħmel?

(3 marki)

B. Imla l-vojt kif meħtieġ bil-particelli t'hawn taħt.

mir-	mal-	għall-	fid-	bil-	mill-	fit-
------	------	--------	------	------	-------	------

Wieħed _____ għerien l-aktar magħrufa hu dak tà Għar Hasan. Dan l-għar jinsab ftit 'il bogħod _____ raħal tà Birżebbuğa _____ triq li tieħu _____ irdum tà Hal Far. Ģewwa, l-ilma jċarċar _____ blat, u l-art tibda tiżloq. Jgħidu li Hasan kien joqgħod _____ dahla qissha kamra li hemm malli tidħol fl-għar. Il-leggenda tgħid li hemm gew ħeba tfajla _____ hsieb li jaħrab biha sa Tuneż.

(7 marki)

C. Kompli billi tuża

'il 'I 'il- 'I-

1. It-tfajla bdiet iċċaqqlaq rasha _____ fuq u _____ isfel bin-nġħas li kellha.
2. Meta rajt li ġej l-inkwiet dħalt _____ ġewwa u ċempilt _____ pulizija.
3. Il-barklor qadef _____ barra kemm setà biex jilhaq _____ għawwiem li kien qed iġħajjat għall-ajjut.

(3 marki)

D. Uža fis-sentenzi, in-Negattiv tal-Verb fil-parentesi

“_____ (ċaqlaq) minn hawn f’gieħ kemm hemm, li ma _____

(marru) jindunaw bina,” qalli Simon minn taħt l-ilsien.

“U ma _____ (ra) min jisimgħek!” weġibtu pront, pront.

“Ma _____ (kien) ballun li qabbiżt,” qal inkwetat Simon.

“Issa l-waqt li naqbżu lura. _____ (qagħad) titnikker għax

ninqabdu,” wissejtu jien.

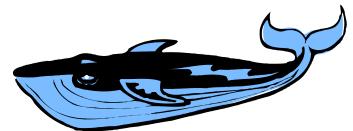
(5 marki)

E. Ikkonjuga l-verb. Dan jista' jkun fil-Preżent, Passat jew Futur. Bħala ghajjnuna issib l-għerq fil-parentesi.

- Sandro u Mario _____ (**t-l-q**) lejn id-dar jiġru kemm _____ (**f-l-h**)
- Waqt li fix-xitwa _____ (**s-b-h**) tard u _____ (**d-l-m**) kmieni, fis-sajf kollox bil-maqlub.
- “Tkomplux _____ (**l-b-l-b**),” qalet b’leħen għoli l-ghalliema waqt li _____ (**għ-m-l**) sinjal li kienet se _____ (**r-d-d**) is-salib.
- Bdejt _____ (**t-r-t-r**) bil-bard għax insejt _____ (**l-b-s**) il-kowt.
- Il-plejers tat-tim tagħna _____ (**l-gh-b**) logħba mill-aqwa.

(10 marki)

F. Agħti kelma wahda flok il-frazi fil-parenteżi.

- Waqt li _____ annimal (**l-aktar kbir**) hi l-Balena l-Kahla, il-Protozoani huma _____ fost l-annimali (**l-aktar żgħar**).
- Sirt għarqan _____ (**ħafna ħafna**) imma kuntent li kamarti issa nadifa _____ (**ħafna ħafna**).
- Id-drapp li xtrajtu hu _____ (**aktar fin**) minn tagħna.
- Is-sewwa mhemmx _____ (**aktar sabiħ**) minnha.

(6 marki)

G. Imla bl-ġħatt imtendi tal-kliem fil-parentesi:

- Jien għandi par (**ghajjn**) _____ biss. Ma nistax nara kollox!

2. Fis-sajf, kull filgħaxija nħobbu mmorru nagħmlu
(pass) _____ ħdejn il-baħar.
3. Il-ħinjet tal-iskola huma bejn it-tmienja u nofs u s-**(siegħa)**
----- u nofs tà wara nofsinhar.
4. Il-qawl Malti jgħid li mhux darba imma **(darba)** “----- insiru tfal”.
5. Jannar u Frar kważi għaddew. Mela diga **(xahar)** ----- mindu bdejna s-sena 2011.

(5 marki)

**G. Silvia kitbet ittra qasira lil Joan. Għamlet xi żbalji fil-kitba.
Immarka l-iżbalji u ikteb il-kliem sew.**

L-ewwel waħda lesta.

Helow Joan,

↓ħriġna

Illum kienet vaganza u ħriċna ġargħ sa' Wied Babu . Għall-bidu hij ma rieċċ jiġi imma biddel fehmtu. Ommi għamlet ftit ġħo bil-bergers. Missieri qagħad jaqra l-gadsetta. Aħna neħħejna l-ġgieget u morna nesploraw. Saħħa.

Dejjem Tiegħek,

Silvia

(4 marki)

**GH. Ikteb komponiment tà madwar 200 kelma dwar *wieħed*
minn dawn is-suġġetti.**

1. Kostum tal-Karnival li ġħadni ngħożż

Iddeskrivi dan il-kostum u ghid ġħaliex hu ġħal qalbek.

2. Ikteb ittra lill-ħabib tiegħek fl-Awstralja u għidlu fuq il-passattempi tiegħek.

3. Jien lapes.

Ikteb fuq l-avventuri tiegħi.

4. L-Iskola Tiegħi

Issa li wasalt fl-aħħar sena fl-iskola primarja, ikteb xi memorji sbieħ li għandek kemm ilek hawn waqt li thares 'il quddiem lejn is-Sekondarja.

5. ġrajja li qrajt jew smajt dan l-ahħar.

Tistà tkun ġrajja li smajt fl-aħbarijiet jew li rrakkuntalek xi ħadd.

6. Hares sew lejn din l-istampa. Immaġinak bħal dat-tifel fuq din il-gzira. Kif wasalt hemm? Wahdekk jew mä xi ħadd?

X'se tagħmel? X'se jīgri?

(25 marka)

Numru tat-titlu _____
